

Diferentsiaalvõrrandid

- 9.1. Millised antud funktsioonidest $y = f(x)$ on diferentsiaalvõrrandi $y' = 2x$ lahendid?
 - a) $y = x^2$
 - b) $y = x^2 + 1$
 - c) $y = x^2 - 0,5$
 - d) $y = 5x^2$
- 9.2. Näidata, et funktsioon $y = x^2 + C$, kus C ühtselt konstant, on diferentsiaalvõrrandi $y' = 2x$ lahend. Joonestada mõned integraaljooned.
- 9.3. Millised antud funktsioonidest $y = f(x)$ on diferentsiaalvõrrandi $y' - 3y' + 2y = 0$ lahendid?
 - a) $y = e^x$
 - b) $y = e^{-x}$
 - c) $y = 3^x$
 - d) $y = e^{0,3x}$
 - e) $y = e^x + 4$
 - f) $y = 4e^x$
 - g) $y = -7e^x$
 - h) $y = 0,3e^x$
- 9.4. Millised antud funktsioonidest $y = f(x)$ on diferentsiaalvõrrandi $y'' - 3y' + 2y = 0$ lahendid?
 - a) $y = e^{2x}$
 - b) $y = e^{-x}$
 - c) $y = e^{2x} - 3$
 - d) $y = 5e^{0,3x}$
 - e) $y = e^x + e^{2x}$
 - f) $y = 2e^x - e^{2x}$
 - g) $y = 0,4e^x + 4e^{2x}$
 - h) $y = e^x + e^{2x}$
- 9.5. Näidata, et funktsioon $y = C_1 e^x + C_2 e^{2x}$, kus C_1 ja C_2 ühtselt konstant, on diferentsiaalvõrrandi $y'' - 3y' + 2y = 0$ lahend. Joonestada mõned integraaljooned.
- 9.6. Leida antud eralduvate muutujatega diferentsiaalvõrrandi üldlahend. Joonestada mõned integraaljooned.
 - a) $dy = 2dx$
 - b) $dy = \cos x \, dx$
 - c) $dy = \frac{dx}{x}$
 - d) $dy = e^x \, dx$
- 9.7. Leida antud eralduvate muutujatega diferentsiaalvõrrandi üldlahend.
 - a) $\frac{1}{x^2} y' = 1$
 - b) $y' - x = 5$
 - c) $xy' = x + 1$
 - d) $y' = \frac{1}{y}$
 - e) $y' = 2\sqrt{y}$
 - f) $xy' = y + 1$
 - g) $y' - e^x + 1 = 0$
 - h) $e^{2x} y' - x = 0$
- 9.8. Leida diferentsiaalvõrrandi $y' = -\frac{1}{x}$ üldlahend, mis rahuldab algtingimust $y(-1) = 0$.
- 9.9. Leida diferentsiaalvõrrandi $y = y'$ üldlahend, mis rahuldab algtingimust $y(2) = 1$.
- 9.10. Leida diferentsiaalvõrrandi $(1 + x^2) dy + y dx = 0$ üldlahend, mis rahuldab algtingimust $y(1) = 1$.
- 9.11. Leida antud homogeenise diferentsiaalvõrrandi üldlahend.
 - a) $y' = 4 + \frac{y^2}{x^2}$
 - b) $\frac{dy}{dx} = x^2 + 2y^4$
 - c) $(x^2 + 2y^2) dx + x^2 dy = 0$
- 9.12. Leida diferentsiaalvõrrandi $xy \, dy = (x^2 + y^2) dx$ üldlahend, mis rahuldab algtingimust $y(1) = 0$.
- 9.13. Leida antud lineaarse diferentsiaalvõrrandi üldlahend.
 - a) $y' - y = 1$
 - b) $y' + 3x^2 y = 2x e^{-x^3}$
 - c) $y' - y \sin x = \sin x$
- 9.14. Leida diferentsiaalvõrrandi $(1 + x^2) y' + y = e^{-\arctan x}$ üldlahend, mis rahuldab algtingimust $y(0) = -0,5$.
- 9.15. Leida diferentsiaalvõrrandi üldlahend.
 - a) $y'' = \cos x$
 - b) $y'' = 2x - e^x$
 - c) $y'' = x^{-1}$
- 9.16. Leida antud diferentsiaalvõrrandi üldlahend.
 - a) $y'' - y' = 0$
 - b) $xy'' = y^2$
 - c) $y'' - 2y' = 4$
- 9.17. Leida diferentsiaalvõrrandi $y'' = \sqrt{x}$ üldlahend algtingimustel $y(0) = 0,3$, $y'(0) = -2$, $y''(0) = 1$.
- 9.18. Leida diferentsiaalvõrrandi $y' = x^3 - 2$ üldlahend algtingimustel $y(1) = 1$, $y'(1) = 0$.

Näidata, et loodud suvalisest konstantidest sõltuvad funktsioonid rahuldavad vastavaid diferentsiaalvõrrandeid:

1. $y = \sin x - 1 + C e^{-\sin x}$
2. $y = Cx + C - C^2$

Funktsioon.

$$\frac{dy}{dx} + y \cos x = \frac{1}{2} \sin 2x.$$

$$\left(\frac{dy}{dx}\right)^2 - \frac{dy}{dx} - x \frac{dy}{dx} + y = 0.$$

Diferentsiaalvõrrand.

$$3. y^2 = 2Cx + C^2.$$

$$4. y^2 = Cx^2 - \frac{C^2}{1+C}.$$

$$5. y = C_1 x + \frac{C_2}{x} + C_3.$$

$$6. y = (C_1 + C_2 x) e^{2x} + \frac{e^x}{(x-1)^2}.$$

$$7. y = C_1 e^{\arcsin x} + C_2 e^{-\arcsin x}.$$

$$8. y = \frac{C_1}{x} + C_2.$$

$$9. y \, dx - x \, dy = 0. \text{ Vast. } y = Cx.$$

$$10. (1+u) \, u \, du + (1-v) \, v \, dv = 0. \text{ Vast. } \ln uv + u - v = C.$$

$$11. (1+y) \, dx - (1-x) \, dy = 0. \text{ Vast. } (1+y)(1-x) = C.$$

$$12. (t^2 - x^2) \frac{dx}{dt} + x^2 + t^2 = 0. \text{ Vast. } \frac{1}{t^2} x^2 + \ln \frac{x}{t} = C.$$

$$13. (y-a) \, dx + x^2 \, dy = 0. \text{ Vast. } (y-a) = C e^{\frac{x}{a}}.$$

$$14. z \, dt - (t^2 - a^2) \, dz = 0. \text{ Vast. } z^{2a} = C \frac{t-a}{t+a}.$$

$$15. \frac{dx}{dy} = 1 + x^2. \text{ Vast. } x = \frac{y+C}{1-Cy}.$$

$$1151. y = C x^2 e^{x^2} + x^2. \frac{dy}{dx} + (1-2x)y = x^2$$

$$1152. y = \frac{x^3}{6} - \sin x + C_1 x + C_2. y'' = x + \sin x.$$

$$1153. y = C_1 e^x + C_2 - x - \frac{x^2}{2}. y'' - y' = x.$$

$$1154. y = C \sin x - 1, y' \tan x - y = 1.$$

$$1155. y = x e^{C x^2 + 1}, xy' = y \ln \frac{y}{x}.$$

$$1156. xy y' + 1 = x^3 - x.$$

$$1157. y(x-1) y' - \frac{1}{y+1} = 0.$$

$$1158. \frac{dy}{dx} = 1.$$

$$1159. y \, dy + x \, dx = 0.$$

$$1160. \frac{dy}{dx} - x = 0.$$

$$1161. x \frac{dy}{dx} = y(y-1).$$

$$1162. x(x+1) \frac{dy}{dx} + y = y^2.$$

$$1163. x(y y' - x + 1) = -1.$$

$$1164. (x+1) \, dy + (2-y) \, dx = 0.$$

$$1165. 2xy y' \cos x = 1.$$

$$1166. y(x^2 - 1) y' = xy^2 + x, y(2) = -1.$$

$$1167. \frac{dy}{dx} = e^{x+y}, y(0) = 0.$$

$$1168. y^2 \frac{dy}{dx} + 2x = 1, y(2) = -1.$$

$$1169. xy \, dy + (x^2 - 1) \, dx = 0, y(1) = 0.$$

$$1170. y' = \frac{1+y^2}{1+x^2}, y(0) = 1.$$

Integreerida järgmised homogeenised diferentsiaalvõrrandid.

$$39. (y-x) \, dx + (y+x) \, dy = 0. \text{ Vast. } y^2 + 2xy - x^2 = C.$$

$$40. (x+y) \, dx + x \, dy = 0. \text{ Vast. } x^2 + 2xy = C.$$

$$41. (x+y) \, dx + (y-x) \, dy = 0. \text{ Vast. } \ln(x^2 + y^2) - \arctan \frac{y}{x} = C.$$

$$42. x \, dy - y \, dx = \sqrt{x^2 + y^2} \, dx. \text{ Vast. } 1 + 2Cy - Cx^2 = 0.$$

$$43. (xy + 10x) \, dx + (5y + 7x) \, dy = 0. \text{ Vast. } (x+y)^2 (2x+y)^2 = C.$$

$$44. (2\sqrt{x} - s) \, dt + t \, ds = 0. \text{ Vast. } t e^{\frac{s}{\sqrt{x}}} = C \text{ või } s = t \ln^2 \frac{C}{t}.$$

$$45. (t-s) \, dt + t \, ds = 0. \text{ Vast. } t e^{\frac{s}{t}} = C \text{ või } s = t \ln \frac{C}{t}.$$

$$46. xy^2 \, dy = (x^3 + y^3) \, dx. \text{ Vast. } y = x \sqrt[3]{\frac{3 \ln Cx}{x}}.$$

$$47. x \cos \frac{y}{x} (y \, dx + x \, dy) = y \sin \frac{y}{x} (x \, dy - y \, dx). \text{ Vast. } xy \cos \frac{y}{x} = C.$$

$$48. (3y - 7x + 7) \, dx - (3x - 7y - 3) \, dy = 0. \text{ Vast. } (x+y-1)^2 (x-y-1)^2 = C.$$

$$49. (x+2y+1) \, dx - (2x+4y+3) \, dy = 0. \text{ Vast. } \ln(4x+8y+5) + 8y - 4x = C.$$

$$50. (x+2y+1) \, dx - (2x+4y+3) \, dy = 0. \text{ Vast. } \ln(2x-3) - \frac{4y+5}{2x-3} = C.$$

$$51. y' - \frac{2y}{x+1} = (x+1)^3. \text{ Vast. } 2y = (x+1)^4 + C(x+1)^2.$$

$$52. y' - u \frac{y}{x} = \frac{x+1}{x}. \text{ Vast. } y = C x^a + \frac{x}{1-a} - \frac{1}{a}.$$

$$53. (x-x^3) y' + (2x^2-1) y - u x^3 = 0. \text{ Vast. } y = ax + Cx \sqrt{1-x^2}.$$

$$54. \frac{ds}{dt} \cos t + s \sin t = 1. \text{ Vast. } s = \sin t + C \cos t.$$

$$55. \frac{ds}{dt} + s \cos t = \frac{1}{2} \sin 2t. \text{ Vast. } s = \sin t - 1 + C e^{-\sin t}.$$

$$56. y' - \frac{y}{x} = e^{x y^2}. \text{ Vast. } y = x^n (e^x + C).$$

$$57. y' + \frac{y}{x} = \frac{a}{x^n}. \text{ Vast. } x^n y = ax + C.$$

$$58. y' + y = \frac{1}{e^x}. \text{ Vast. } e^x y = x + C.$$

$$59. y' + \frac{1-2x}{x^3} y - 1 = 0. \text{ Vast. } y = (x^3(1+Cx^{\frac{1}{3}})).$$

$$9.1. a) b) c)$$

$$9.2. a) b) c)$$

$$9.3. a) b) c)$$

$$9.4. a) b) c)$$

$$9.5. a) b) c)$$

$$9.6. a) b) c)$$

$$9.7. a) b) c)$$

$$9.8. a) b) c)$$

$$9.9. a) b) c)$$

$$9.10. a) b) c)$$

$$9.11. a) b) c)$$

$$9.12. y' = x^3 \ln x^2$$

$$9.13. a) y = C e^{e^x} - 1 \quad b) y = e^{-x^2} (x^2 + C) \quad c) y = C e^{-\cos x} - 1$$

$$9.14. y = (\arctan x - 0,5) e^{-\arctan x}$$

$$9.15. a) y = -\cos x + C_1 x + C_2 \quad b) y = \frac{1}{3} x^3 - e^x + C_1 x + C_2$$

$$c) y = \frac{1}{2} (\ln |x| + C_1 x^2) + C_2 x + C_3$$

$$9.16. a) y = e^{-x^2} + C_2 \quad b) y = C_1 x^3 + C_2 x + C_3 \quad c) y = C_1 e^{2x} - 2x + C_2$$

$$9.17. y = \frac{8}{105} x^{\frac{1}{2}} + \frac{1}{2} - 2x + 0,3$$

$$9.18. y = \frac{1}{12} x^4 - x^3 + \frac{5}{3} x + \frac{1}{4}$$